

Nr 600

Av herrar **Ekström** och **Fagerlund**, om avskrivning av statsbidragen till anordnande av pensionärshem.

(Lika lydande med motion nr 563 i Första kammaren)

Riksdagen beslutade år 1939 om statsbidrag till kommun eller allmännyttigt bostadsföretag för anordnande av pensionärshem avsedda för beredande av billiga hyresbostäder huvudsakligen åt mindre bemedlade åldringar och invalider. Bidraget skulle utgå med 10—80 % av den godkända anskaffningskostnaden och bestämmas i varje särskilt ärende med hänsyn till den under de senast förflutna fem kalenderåren genomsnittliga uttaxeringen per skattekrona i den kommun för vilket hemmet avsågs av kommunal- och landstingsmedel med avdrag i förekommande fall för understöd i form av skatteutjämningsmedel.

Under åren 1940—1958 beviljades bidrag för det angivna ändamålet till ca 1 600 kommuner och allmännyttiga företag med sammanlagt ca 154 000 000 kronor.

Jämlikt bestämmelserna i 6 § punkt h) bidragskungörelsen får pensionärshemsbyggnad inte utan Kungl. Maj:ts medgivande användas för annat ändamål än det därmed avsedda. Av 1 § kungörelsen 1958:484 framgår att statsbidrag till anordnande av pensionärshem skall avskrivas när 30 år förflutit från det bidraget i sin helhet utbetalades. Aktualiserar avskrivning dessförinnan, skall återkrav av bidraget avse högst det belopp som motsvarar det utbetalade bidraget minskat med en trettiondedel för varje helt år — likaledes räknat från nämnda tidpunkt — under vilket pensionärshemmet använts för sitt ändamål.

En del av de pensionärshem som uppfördes under tiden då statsbidrag utgick tillgodoser inte de anspråk på god bostadsstandard som pensionärerna numera bör ha rätt att ställa. I vissa fall kan det också vara svårt att upprusta lägenheterna så att de blir jämförliga med de pensionärsbostäder som nu anordnas; en sådan upprustning torde i varje fall ibland komma att bli synnerligen kostnadskrävande. Det finns kommuner som i anledning härav har ansett att lägenheterna i sådana pensionärshem bör uthyras till andra än pensionärer, exempelvis till yngre ensamstående personer, som på grund av sin större rörlighet och vitalitet är mindre besvärade av den enklare standarden. Kungl. Maj:t har också medgivit sådan användning av viss del av lägenheterna i ett par pensionärshem utan att ställa krav

på återbetalning av bidrag. I några fall har återbetalning av viss del av bidraget påfordrats. Sådan återbetalning torde inte ha uppgått till mer än sammanlagt ca 300 000 kronor.

Närmare 30 år har nu förflutit sedan de första statsbidragen för anordnande av pensionärshem utanordnades. Bortåt hälften av bidragen utbetalades under den första hälften av dessa år. Starka skäl talar för att återbetalning av bidrag i fortsättningen inte aktualiseras. I de fall kommunen finner lämpligt använda ett pensionärshem för annat ändamål än det ursprungligen avsedda torde syftet främst vara att bereda pensionärerna bättre bostäder än de som är inrymda i hemmet. Detta syfte skulle främjas om sådana åtgärder inte medför krav på återbetalning av bidrag.

Under hänvisning till det anförda hemställer vi,

att statsbidragen till anordnande av pensionärshem avskrivs.

Stockholm den 28 januari 1969

Sven Ekström (s)

Bengt Fagerlund (s)
